

Sygn. akt VIII U 1452/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2014 r. w Gliwicach

sprawy R. C. (1) (C.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania R. C. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 3 czerwca 2014 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że zalicza ubezpieczonemu okresy zatrudnienia:

od 1 kwietnia 1996r. do 31 lipca 1997r.; od 1 stycznia 1998r. do 28 lutego 2003r; od 1 lipca 2003r. do 28 lutego 2006r.; od 1 kwietnia 2006r. do 19 listopada 2006r. i od 2 kwietnia 2007r. do 31 grudnia 2007r. według przelicznika 1,8 z ograniczeniem polegającym na tym, że łączny okres pracy obliczony z zastosowaniem przeliczników z tytułu pracy górniczej nie może zostać uwzględniony przy obliczaniu wysokości świadczenia w wymiarze przekraczającym 45 lat;

2. wniosek ubezpieczonego z dnia 3 października 2014 roku o zaliczenie okresu od 1 kwietnia 2014 roku do 28 maja 2014 roku z przelicznikiem 1,8 przekazuje do rozpoznania organowi rentowemu;

3. oddala odwołanie w pozostałej części.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn akt VIII U 1452/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 czerwca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. przeliczył ubezpieczonemu R. C. (2) emeryturę. Do 150 miesięcy pracy górniczej zastosował przelicznik 1,8, do 19 miesięcy przelicznik 1,5. W uzasadnieniu ZUS wskazał, że okres oddelegowania do (...) w B. wykonując jednocześnie pracę w charakterze ratownika w drużynie

ratowniczej nie zaliczono z korzystniejszym przelicznikiem z powodu braku udokumentowania miesięcznych zjazdów pod ziemię, jak również nie uwzględnił zatrudnienia jako mechanik sprzętu ratowniczego.

Na rozprawie w dniu 3 października 2014 roku / karta 21/ ubezpieczony sprecyzował odwołanie i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w ten sposób, że okres od 1 kwietnia 1996 roku do 19 listopada 2006 roku i od 2 kwietnia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku zostanie zaliczony z przelicznikiem 1,8 jako okres oddelegowania do (...) w B. oraz okres od 1 kwietnia 2014 roku do 28 maja 2014 roku zostanie zaliczony w przelicznikiem 1,8 jako okres zatrudnienia na stanowisku mechanika sprzętu ratowniczego.

ZUS wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Okresy pracy przy ustaleniu wysokości świadczenia zostały zaliczone ubezpieczonemu z następującymi przelicznikami:

- od 2 maja 1986 roku do 27 stycznia 1987 roku – 1,5 / robotnik górniczy pod ziemią/
- od 31 stycznia 1989 roku do 11 czerwca 1989 roku – 1,5 / robotnik górniczy pod ziemią/
- od 12 czerwca 1989 roku do 31 marca 1996 roku – 1,8 / ratownik górniczy /
- od 1 kwietnia 1996 roku do 19 listopada 2006 roku – 1,3 / oddelegowanie do (...)/
- od 20 listopada 2006 roku do 1 kwietnia 2007 roku – 1,5 / ratownik górniczy i mechanik sprzętu ratowniczego /
- od 2 kwietnia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku – 1,3 / oddelegowanie do (...)/
- od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2013 roku – 1,8 do (...) dniówek / ratownik górniczy mechanik sprzętu ratowniczego/
- od 1 stycznia 2014 roku do 27 lutego 2014 roku – 1,5 / mechanik sprzętu ratowniczego/

W okresie od 2 listopada 1982 roku do 28 maja 2014 roku R. C. (1) był zatrudniony w (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) w R. na wyżej wymienionych stanowiskach.

W okresie od 1 kwietnia 1996 roku do 19 listopada 2006 roku i od 2 kwietnia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku ubezpieczony był oddelegowany do (...) w B. jako ratownik. W czasie oddelegowania ubezpieczony pracował z D. D. i D. R.. R. C. (2) był czynnym ratownikiem górniczym. Jego praca polegała na braniu udziału w akcjach ratowniczych w kopalniach obsługiwanych przez (...). Ponadto ubezpieczony sprawdzał bezpieczeństwo w kopalniach, wykonywał tam prace profilaktyczne. Były one wykonywane pod ziemią i polegały na zabezpieczeniu kopalń przed pożarem – pewne rejonu kopalni były tamowane, włączana była piana w obudowę, uszczelniano zroby, prowadzono prace podsadzkowe. Do zadań ubezpieczonego należało także branie udziału w ćwiczeniach w komorach ćwiczebnych (...). K. takie były pod ziemią w wyrobiskach górniczych. Ćwiczenia przeprowadzane w nich przygotowywały ratowników do udziału w akcjach ratunkowych i utrzymywały ich w gotowości. Polegały one na symulowanych akcjach zawałowych, pożarowych, budowaniu tam, symulowanym transporcie rannych, budowaniu chodników ratunkowych w gruzowisku skalnym. Pracownicy oddelegowani do (...) pracowali pod ziemią średnio ponad połowę dniówek w miesiącu.

Mechanik sprzętu ratowniczego jest członkiem drużyny ratowniczej. Bierze on udział w akcjach ratunkowych i pracach profilaktycznych. Także on zjeżdża pod ziemię przez ponad połowę dniówek w miesiącu. Jego zadaniem jest utrzymanie sprzętu ratunkowego, aparatów tlenowych, czujników w sprawności. Zjeżdża on pod ziemię, uruchamia tam sprzęt, czuwa nad jego sprawnością, wykonuje pomiary parametrów powietrza pod ziemią.

(...) nie prowadzi ewidencji zjazdów pod ziemię pracowników delegowanych. Po przepracowanym miesiącu macierzysty zakład pracy pracowników delegowanych otrzymywał wykaz dniówek przepracowanych przez pracownika. Sama (...) nie archiwizowała takich dokumentów. KWK (...) po otrzymaniu takiego wykazu rejestrowała przepracowane dniówki. Do wniosku o emeryturę ubezpieczony załączył sporządzony przez KWK (...) załącznik do karty ewidencyjnej pracownika z dniówkami półtorakrotnymi. Wynikało z niego, że ubezpieczony także w okresie oddelegowania do (...) miał przepracowane dniówki przodkowe.

Ostatecznie Sąd ustalił, że ubezpieczony nie przepracował połowy dniówek pod ziemią w okresach: od czerwca 1997 roku do grudnia 1997 roku, od kwietnia 2003 roku do czerwca 2003 roku i w marcu 2006 roku. W pozostałych okresach oddelegowania ubezpieczony przepracował ponad połowę dniówek pod ziemią.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przeprowadzonych dowodów: zaświadczenia pracy / karta 9 a.e./, zaświadczenia (...) / karta 17 a.e./, załącznika do karty ewidencyjnej pracownika / karta 19-21 a.e./, zaświadczenia (...) S.A./ karta 77 a.e./, informacji (...) z 25 kwietnia 2014 roku / karta 79 a.e./, informacji (...) S.A. w przedmiocie weryfikacji karty ewidencyjnej pracownika / karta 81 a.e./, karty przebiegu zatrudnienia / karta 87 a.e./, akt osobowych, zeznań świadków: D. D. / karta 22 a.s./, D. R. / karta 22 a.s./, przesłuchania stron / karta 22 a.s./.

Sąd oparł się na aktach osobowych uwzględniając je w całości. Dał Sąd wiarę świadkom i ubezpieczonemu w przeważającej części - z wyjątkiem ich twierdzeń, że w każdym miesiącu oddelegowania do (...) w B. ubezpieczony przepracował pod ziemią ponad połowę dniówek. Zeznania te Sąd przeanalizował łącznie z dokumentami z akt organu rentowego, a to załącznikiem do karty ewidencyjnej pracownika, informacją z (...) i informacją (...) S.A. w przedmiocie weryfikacji karty ewidencyjnej pracownika. Jak wskazano w części ustalającej w aktach ZUS znajduje się załącznik do karty ewidencyjnej pracownika wskazujący, że także w czasie oddelegowania do (...) ubezpieczony miał przepracowane dniówki półtorakrotne. Jednakże z postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez organ rentowy wynika, że (...) nie ewidencjonowała zjazdów pod ziemię tylko przekazywała do KWK (...) informację o dniówkach przepracowanych. Na podstawie tej informacji KWK (...) ewidencjonowała dniówki oddelegowania. W ocenie Sądu wskazuje to na okoliczność, że załącznik do karty ewidencyjnej pracownika za okres oddelegowania do (...) wykazuje dniówki przepracowane, a nie dniówki półtorakrotne. W konsekwencji wynika z tego, że nie we wszystkich miesiącach ubezpieczony przepracował ponad połowę dniówek. Mniej niż połowa dniówek była przepracowana:

- w czerwcu 1997 roku – 7 dniówek, a było 21 dni roboczych,
- w lipcu 1997 roku – 0 dniówek, a było 23 dni roboczych,
- w sierpniu 1997 roku 9 dniówek, a było 20 dni roboczych,
- we wrześniu 1997 roku – 4 dniówki, a było 22 dni robocze,
- w październiku 1997 roku – 7 dniówek, a było 23 dni robocze,
- w listopadzie 1997 roku – 6 dniówek, a było 19 dni roboczych,
- w grudniu 1997 roku – 9 dniówek, a było 21 dni roboczych,
- w kwietniu 2003 roku – 0 dniówek, a było 21 dni roboczych,
- w maju 2003 roku – 0 dniówek, a było 21 dni roboczych,
- w czerwcu 2003 roku – 0 dniówek, a było 20 dni roboczych
- w marcu 2006 roku - 7 dniówek, a było 22 dni roboczych.

Pozostałe dowody Sąd uwzględnił w całości.

Sąd zważył co następuje: odwołanie jest częściowo zasadne.

Ubezpieczony domagał się zaliczenia okresu od 1 kwietnia 1996 roku do 19 listopada 2006 roku i od 2 kwietnia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku z przelicznikiem 1,8 to jest okresu oddelegowania do (...) w B..

Zgodnie z art. 50c ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych / Dz. U. z 2013r, poz.1440 ze zm./ za pracę górniczą uważa się zatrudnienie w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego. Zgodnie z art. 50b tej ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Z kolei zgodnie z art. 50 d ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym następujące okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego:

1)w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych;

2)w drużynach ratowniczych.

Z przepisu art. 51 ustawy emerytalno-rentowej wynika, że :

Art. 51. 1. Przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur, o których mowa w art. 50a lub 50e, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, następujące przeliczniki:

1)1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;

2)1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50d;

3)1,4 za każdy rok pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 1-3 i 5-9, wykonywanej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią;

4)1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

2. Przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur łączny okres pracy obliczony z zastosowaniem przeliczników, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w wymiarze nie dłuższym niż 45 lat.

O oddelegowaniu do (...) w B. mówi art. 50e ust 2 pkt 2 ustawy dając podstawę do zaliczenia okresu oddelegowania członka kopalnianej drużyny ratowniczej, mechanika sprzętu ratowniczego tych drużyn - do pracy górniczej pod ziemią wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ubezpieczony jest uprawniony do emerytury górniczej. Przy obliczeniu jej wysokości zastosowanie mają przeliczniki wymienione w art. 51 ustawy emerytalno-rentowej. Z brzmienia powyższych przepisów wynika, że z przelicznikiem 1,8 można zaliczyć prace przodkowe lub prace w drużynach ratowniczych. Sąd Okręgowy podziela stanowisko zajęte przez Sąd Apelacyjny w K. w wyroku z dnia 3 czerwca 2008 roku, sygn akt III AUa 1845/07, w którym SA podał, że : „art. 50e ust. 1 pkt 2) ustawy, który w sposób szczególny do okresów pracy górniczej wykonywanej pod ziemią wymienionej w tym przepisie i wyłącznie na jego użytek, zalicza okres czasowego oddelegowania między innymi do (...) w B..

Powyższe rozwiązanie, w ocenie Sądu Apelacyjnego oznacza tym samym, iż okres przedmiotowego oddelegowania sam w sobie nie jest tożsamy z pracą wykonywaną pod ziemią, niezależnie od tego, iż oddelegowany pracownik pozostaje w tym czasie w ewidencji zakładowych ratowników górniczych - i jedynie z mocy szczególnego uregulowania nabiera takiego charakteru z punktu widzenia uprawnień emerytalnych. Dla uznania jednak, iż przy obliczaniu wysokości takiej emerytury do przedmiotowego okresu istotnie zastosowanie znajduje sporny przelicznik 1,8, niezbędnym jest wykazanie, aby w ramach oddelegowania pracownik wykonywał swoją pracę pod ziemią.”

Skoro zgodnie z art. 50b ustawy emerytalno-rentowej pracą górniczą jest praca wykonywana w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy to także przelicznik 1,8 można zastosować do pracy w drużynie ratowniczej wykonywanej pod ziemią przez co najmniej połowę dniówek.

W ocenie Sądu ubezpieczony wykazał, że pracował w drużynie ratowniczej pod ziemią przez ponad połowę dniówek w miesiącu w okresach od 1 kwietnia 1996 roku do 31 lipca 1997, od 1 stycznia 1998 roku do 28 lutego 2003 roku, od 1 lipca 2003 roku do 28 lutego 2006 roku, od 1 kwietnia 2006 roku do 19 listopada 2006 roku i od 2 kwietnia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku. W tych okresach brał udział w zabezpieczeniu przeciwpożarowym kopalń – co miało miejsce pod ziemią, uczestniczył w akcjach ratowniczych pod ziemią i brał udział w ćwiczeniach w komorach usytuowanych w wyrobiskach górniczych pod ziemią. Wynika to z zeznań świadków i przesłuchania stron. W pozostałych miesiącach ubezpieczony nie przepracował połowy dniówek roboczych. Organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu okresy oddelegowania do (...) z przelicznikiem 1,3. W ocenie Sądu jest to przelicznik prawidłowy do miesięcy oddelegowania do (...), w których ubezpieczony nie przepracował połowy dniówek. Okres ten nie jest okresem wymienionym w art. 50c ust 1 pkt 6 ustawy emerytalno-rentowej. Jest to okres wyszczególniony w art. 50e ust 2 pkt 2 ustawy. Jak wyżej podniesiono z mocy cytowanego przepisu okres ten podlega zaliczeniu do pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu - przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej bez względu na wiek. Natomiast nie ma przepisu, który przewidywałby zastosowanie przelicznika górniczego do takiego okresu przy ustalaniu wysokości świadczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt 1 sentencji. Na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie co do miesięcy, w których ubezpieczony nie przepracował połowy dniówek roboczych.

Ubezpieczony wniósł także o zastosowanie przelicznika 1,8 do okresu od 1 kwietnia 2014 roku do 28 maja 2014 roku. Z karty przebiegu zatrudnienia / karta 87 a.e./ wynika, że wydając zaskarżoną decyzję ZUS analizował przebieg zatrudnienia do 28 lutego 2014 roku. Dnia 11 czerwca 2014 roku wpłynęło do ZUS zaświadczenie z (...) S.A. z 10 czerwca 2014 roku wykazujące, że ubezpieczony przepracował w okresie od stycznia 2014 roku do maja 2014 roku 100 dniówek półtorakrotnych. Pismem z 23 czerwca 2014 roku organ rentowy poinformował ubezpieczonego o przekazaniu przez pracodawcę zaświadczenia oraz wskazał, że przeliczenie świadczenia jest możliwe wyłącznie na wniosek ubezpieczonego. Zatem organ rentowy nie analizował jaki przelicznik winien być zastosowany do okresu objętego odwołaniem tj. od 1 kwietnia 2014 roku do 28 maja 2014 roku. Postępowanie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem sprawdzającym mającym za zadanie skontrolować prawidłowość decyzji organu rentowego. W związku z powyższym nowy wniosek sprecyzowany na rozprawie 3 października 2014 roku został przekazany do rozpoznania organowi rentowemu na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c.